

Utseende av excellent lärare

Styrdokument Örebro universitet

Kategori: Riktlinjer

Ärendenummer: ORU 2023/07195

Beslutsfattare: Samtliga fakultetsnämnder

Senast ändrad: 2023-12-07, 13, 14

Fastställt: 2013-01-29, 30, 31

Dokumentansvarig: Fakultetskansliet

Innehåll

Utseende av excellent lärare	1
Allmänt... ..	1
Behörighetskrav	1
Bedömningskriterier för excellent lärarskap.....	1
1. Undervisningsskicklighet.....	1
2. Pedagogisk reflektionsförmåga	2
3. Pedagogiskt ledarskap	2
4. Vetenskapligt förhållningssätt	3
Ansökan	3
Sakkunnigbedömning	3
Beslut	4
Fastställande av riktlinjer	4

Utseende av excellent lärare

Allmänt

Rektor har delegerat till fakultetsnämnderna att utse excellenta lärare.¹ Syftet med att utse excellenta lärare är att synliggöra och premiera de särskilda pedagogiska kompetenser som är viktiga för att skapa goda förutsättningar för hög utbildningskvalitet vid Örebro universitet. Den som utses till excellent lärare förväntas bidra till den högskolepedagogiska utvecklingen vid lärosätet.

Den som har blivit utsedd till excellent lärare eller motsvarande vid annat lärosäte behöver inte ansöka om att bli utsedd till excellent lärare vid Örebro universitet, utan betraktas som excellent lärare vid Örebro universitet.

Behörighetskrav

Behörig att provas för att utses till excellent lärare är den som är anställd som lärare vid Örebro universitet² samt har genomgått behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning om minst 10 veckor.³

Bedömningskriterier för excellent lärarskap

Fyra bedömningskriterier för ska vara uppfyllda för att en lärare ska kunna utses till excellent lärare vid Örebro universitet. Efter varje kriterium följer ett antal exempel på hur läraren kan visa att kriteriet är uppfyllt. Observera att exemplen **inte** ska tolkas som delkriterier. Läraren kan visa att kriteriet är uppfyllt även på andra sätt.

1. Undervisningsskicklighet

Läraren fungerar synnerligen väl i relationen med studenter och har mycket god förmåga att stödja studenters lärande, anpassa undervisning efter olika studenters och studentgruppers förutsättningar samt omsätta sitt pedagogiska förhållningssätt i praktiken.

¹ Rektors och prorektors delegationer, ORU 2023/05967

² Utnämningar av oavlönad docent och excellent lärare, ORU 2018/06688. De lärarkategorier som finns vid Örebro universitet framgår av universitetets anställningsordning.

³ Kompetens förvärvad på annat sätt kan bedömas motsvara behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning, se vidare i Riktlinjer för behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning, handledarutbildning och motsvarandebedömning, ORU 2019/06329.

Läraren kan visa att kriteriet är uppfyllt på olika sätt, **till exempel** genom att läraren

- *stödjer studenters lärande genom konstruktiv och kontinuerlig återkoppling*
- *använder en bred repertoar av studentaktiva undervisnings- och examinationsformer som utvecklar studenters kunskaper, färdigheter och förmågor*
- *utvecklar, anpassar och vidareutvecklar på ett systematiskt och genomtänkt sätt undervisnings- och examinationsformer utifrån de specifika förutsättningar som gäller för det egna ämnet*
- *skapar undervisningsmaterial eller läromedel för att stimulera och stödja studenters lärande*

2. Pedagogisk reflektionsförmåga

Läraren utvecklar sitt pedagogiska förhållningssätt över tid genom att systematiskt reflektera över och analysera studenters lärande och studieresultat och därefter utveckla den egna praktiken.

Läraren kan visa att kriteriet är uppfyllt på olika sätt, **till exempel** genom att läraren

- *problematiserar och utvecklar kursinnehåll, undervisningsformer och examinationsformer i dialog med kollegor och studenter*
- *identifierar pedagogiska och didaktiska utmaningar i sin undervisning och använder insikterna till att fördjupa sin förståelse för studenters lärande*
- *formulerar konkreta planer för fortsatt pedagogisk utveckling med hänsyn tagen till de mål och ramar som den högre utbildningen har att förhålla sig till*

3. Pedagogiskt ledarskap

Läraren har en ledande roll i att driva lärarkollegiets och utbildningsverksamhetens pedagogiska utveckling.

Läraren kan visa att kriteriet är uppfyllt på olika sätt, **till exempel** genom att läraren

- *innehar pedagogiska utvecklings- och ledningsuppdrag och där aktivt bidrar till lärarkollegiets stärkta förmåga att främja studenters lärande*
- *initierar, driver och utvärderar pedagogiska utvecklingsprojekt*
- *verkar för kollegial samverkan kring undervisningsfrågor och ger aktivt stöd till kollegor i deras roll som lärare, kursansvarig, programansvarig eller liknande*
- *initierar pedagogiska diskussioner, seminarier och konferenser inom och utom lärosätet*

4. Vetenskapligt förhållningssätt

Läraren reflekterar över studenters lärande utifrån högskolepedagogisk eller ämnesdidaktisk teori och kunskap och delar med sig av sina insikter kollegialt.

Läraren kan visa att kriteriet är uppfyllt på olika sätt, **till exempel** genom att läraren

- *systematiskt undersöker sin pedagogiska praktik utifrån ett vetenskapligt förhållningssätt till lärande och undervisning*
- *motiverar sin pedagogiska praktik utifrån relevant högskolepedagogisk eller ämnesdidaktisk forskning*
- *dokumenterar sin pedagogiska praktik och sprider kunskap om den vid seminarier, presentationer eller i publikationer inom eller utom universitetet*

Ansökan

Ansökan om att bli utsedd till excellent lärare behandlas löpande under året. Ansökan görs på särskild blankett som ska åtföljas av följande handlingar:

- Intyg över genomgången behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning alternativt genomförd bedömning av motsvarande kompetens. Den som genomfört behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning vid Örebro universitet behöver inte bifoga intyg.
- Pedagogisk portfölj som följer den mall som används vid Örebro universitet. Den sökande ska i portföljen förhålla sig till samtliga fyra bedömningskriterier och explicit relatera till universitetets pedagogiska grundsyn.
- Tillstyrkan till ansökan av enhetschef och prefekt.
- Arbetsprover och omdömen som syftar till att visa hur den sökande förverkligar sitt pedagogiska förhållningssätt i praktiskt pedagogiskt arbete. Det kan till exempel vara studiehandledningar, videofilmer, sammanställningar av kursvärderingar, dokument som beskriver planering av utbildningsmoment eller utformning av examinationer och utlåtanden från tidigare eller nuvarande chef. När det gäller arbetsprov ska den sökande tydliggöra hur dessa relaterar till vad som anförs i den pedagogiska portföljen och på vilket sätt de visar på excellent lärarskap enligt bedömningskriterierna.
- Eventuella publikationer relevanta för ansökan.

Sakkunnigbedömning

För bedömningen av ansökan ska yttrande från minst en extern sakkunnig

inhämtas. Den som utses till sakkunnig bör vara särskilt skickad att bedöma pedagogisk skicklighet, exempelvis genom att själv vara utsedd till excellent lärare eller vara forskningsaktiv inom området högskolepedagogik, samt ha god ämnesdidaktisk förståelse. I ett skriftligt utlåtande ska den sakkunnige motivera sin bedömning av huruvida läraren uppfyller bedömningskriterierna för excellent lärarskap och ge en rekommendation om huruvida läraren bör utses till excellent lärare eller inte.

Beslut

Beslut om att bevilja respektive avslå en ansökan om att bli utsedd till excellent lärare fattas av berörd fakultetsnämnd.

Fastställande av riktlinjerna

Riktlinjerna fastställs av fakultetsnämnderna gemensamt. Mindre ändringar av icke-principiell karaktär får beslutas av de tre ordförandena gemensamt.